

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 30. juni 2021 blev i sag nr. 96199:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har indboforsikring med dækning for privatansvar. I klageskema af 9/12 2020 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Klageren opstartede i februar 2016 en ombygning af sin ideelle anpart af ejendommen ... (stue-etagen).

Arbejdet blev udført af håndværkere, som var hyret ind af [entreprenørfirmaet], som klageren var bekendt med via sit arbejde som IT-konsulent.

I forbindelse med ombygningen fjernede håndværkerne bl.a. en bærende væg, hvorefter de oplagde en limtræsbjælke, som desværre viste sig at være underdimensioneret. Dermed opstod der store skader på ejendommen og i overboens anpart af ejendommen.

Skaderne blev anmeldt til Topdanmark – som imidlertid afviste kravet med henvisning til, at ansvarsforsikringen ikke dækker ansvar for skader, som forsikringstagerens håndværkere har påført andre personer eller ting. Forsikringen henviste samtidig til, at skaderne burde anmeldes overfor entreprenørens ansvarsforsikring.

Da entreprenøren imidlertid ikke anerkendte ansvaret, gjorde jeg overfor Topdanmark gældende, at ansvarsdækningen efter min opfattelse måtte træde i kraft på dette tidspunkt, hvorefter Topdanmark kunne indtræde i kravet mod entreprenøren.

Dette blev imidlertid afvist af Topdanmark. Topdanmark henviste derimod klageren til at stævne entreprenøren.

Ankenævnet for Forsikring

2.

96199

Da klageren imidlertid allerede var stævnet af sin overbo, blev entreprenøren (på baggrund af vejledningen fra Topdanmark) adciteret under retssagen.

Klageren blev forventeligt dømt i byretten til at udbedre skaderne på ejendommen – hvorefter entreprenøren blev dømt til at erstatte klageren samtlige omkostninger i anledning af skaderne og sagen.

Entreprenøren ankede imidlertid sagen til landsretten – som nu har truffet afgørelse om, at entreprenøren IKKE kan anses som ansvarlig for skaderne.

Dermed er ansvaret for skaderne på ejendommen ”faldet tilbage” på klageren, som nu skal stå for hele udbedringen af skaderne på ejendommen.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Dækning for udbedringsomkostninger vedr. ejendommen og samtlige sagsomkostninger, som ikke er dækket af retshjælpsforsikringen."

Selskabet har i brev af 29/1 2021 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Af [klager]'s henvendelse til Ankenævnet fremgår, at klager ønsker dækning for udbedringsomkostningerne vedrørende den beskadigede ejendom, ligesom klager ønsker dækning for enhver omkostning, der ikke er dækket af retshjælpsforsikringen.

Vi skal indledningsvis oplyse, at vi har vurderet forsikringsdækningen og erstatningsansvaret for den forvoldte skade i henhold til ansvarsforsikringen på den kombinerede indboforsikring. Gældende vilkår DF20150-4 vedhæftes (bilag 1).

Sagens forløb:

Klager anmelder via Topdanmarks hjemmeside den 9. august 2017, at ”jeg har hyret et firma ... til at lave ombygning af mit køkken. Det har givet sætningsskader hos overbo.” Sammen med anmeldelsen indsendte klager et uddybende hændelsesforløb samt skønsrapport. Anmeldelse og bilag vedhæftes. (bilag 2,3 og 4)

På denne baggrund meddelte vi den 10.8.2017, at vi ikke kunne betale erstatning for skaden, da vi ikke mente at klager var erstatningsansvarlig. (fremgår af klagers bilag)-

Den 15.8.2017 skrev klagers advokat, at man ikke kunne få den udførende entreprenør til at anerkende erstatningsansvaret, og at man derfor mente at klager skulle hæfte for skaderne, hvorefter Topdanmark burde indtræde i sagen mod den udførende entreprenør. (klagers bilag)

I dagene 21.8.2017 til 29.8.2017 fastholdt Topdanmark, at vi ikke kunne udbetale erstatning pga. det manglende erstatningsansvar, ligesom vi påpegede, at forsikringen ikke dækker skade på egne ting, og at forsikringen ikke dækker skader som følge af nedbrydning. Afslutningsvis meddelte vi klagers advokat den 29.8.2017, at vi ikke var enige i ansvarsbetragtningerne, og at forsikringsdækning var afvist. Korrespondance vedhæftes (bilag 5,6,7 og 8).

25.9.2020 henvendte klagers advokat sig igen, og ønskede behandlingen genoptaget og forsikringsdækning meddelt. Anmodningen blev afvist, og kravet afvises i øvrigt som forældet. Korrespondancen vedhæftes (bilag 9).

Topdanmarks betragtninger:

Forældelse

Primært er det Topdanmark opfattelse, at kravet om forsikringsdækningen er forældet.

Skaden er ifølge klagers egen redegørelse indtrådt og gjort klager bekendt i ugerne 6 eller 7, 2016.

På intet tidspunkt i perioden fra anmeldelsen den 9.8.2017 til seneste afvisning af forsikringsdækningen den 29.8.2017 har Topdanmark anerkendt forsikringsdækningen.

Senest den 29.8.2017 måtte det derfor stå klager og dennes advokat klart, at forsikringsdækningen er afvist.

Allerede af denne grund er kravet om forsikringsdækning forældet jf. Forældelsesloven §3 jf. Forsikringsaftaleloven §29, stk. 1, idet klager ikke har reageret inden tre år efter seneste afvisning.

For god ordens skyld skal det understreges, at Topdanmark har ikke været involveret i den mellemliggende periode, og har derfor heller ikke haft kendskab til/forholdt sig til den retslige prøvelse, der er foregået ved to instanser – herunder ved byretten, hvor klager pålægges et erstatningsansvar

på baggrund af samejeaftalen. Der er således ingen omstændigheder der, efter Topdanmarks opfattelse, suspenderer eller forlænger tidspunktet for forældelsens indtræden – her henvises til bilagene 2-9 samt klagers bilag.

For god ordens skyld må det kraftigt bestrides, at Topdanmark skal lægges de processuelle tiltag til last, idet afvisningen af forsikringsdækningen har været indiskutabel.

Klagers interesser og juridiske muligheder herefter må forventes at blive varetaget af klagers advokat, hvorfor udlægningen fra klagers advokat om at Topdanmark har dikteret processen er forkert. Der henvises i øvrigt specifikt til Topdanmarks e-mail til klagers advokat af 29.8.2017(bilag 8), hvori det understreges, at det er klagers advokat, der naturligvis skal varetage klagers interesser.

Forsikringsdækningen

Såfremt Ankenævnet ikke måtte være enig i at kravet om forsikringsdækning er forældet, gøres det sekundært gældende, at Topdanmarks afslag på forsikringsdækning og efterfølgende fastholdelse er korrekt.

Nedbrydning

Den tegnede ansvarsforsikring dækker ikke skader forvoldt ved anlægs- og byggearbejder – herunder nedbrydning. Af dækningsundtagelsen pkt. 25 A fremgår:

25. Særlige regler

A Anlægs- og byggearbejde

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade, der sker under anlægs- og byggearbejde ved:

- Udgravning
- Grundforstærkning
- Pilotering
- Nedbrydning
- Grundvandssænkning
- Brug af sprængstoffer
- Personskader er dog dækket

Som redegjort for i korrespondancen med klagers advokat senest ved vores email af 16.10.2020, er det vores opfattelse, at skaderne er en følge af nedbrydningen.

I skønstemaets redegørelse fremgår, at ekstern ingeniør har efterprøvet styrken i den etablerede bærende bjælke og har fundet den egnet. Således sluttet der modsætningsvist, at sætninger på 1.sal, er opstået i forbindelse med nedrivningen af den tidligere væg og forkert/uhensigtsmæssig understøtning af overliggende murværk.

Skønsmanden tiltræder delvist denne opfattelse, idet skønsmanden konkluderer følgende:

Spørgsmål 5:

Skønsmanden bedes efter bedste evne oplyse den eller de sandsynlige årsager til de konstaterede skader.

Svar på spørgsmål 5:

Det vurderes, at der ved fjernelse af væg 1 er sket en blivende sætning af overliggende væg, som i en vis udstrækning har trukket etagedæk med ned.

På den anvendte limtræsbjælkes manglende stivhed er der sket en efterfølgende yderligere sætning med det konstaterede revnemønster på 1.sal og 2.sal i vægge, langs paneler, og i fuger til følge. Sætninger og revnemønster skønnes fortsat at udvikle sig.

Da der er sammenhæng mellem nedbrydningen og de opståede skader, og karakteren af nedbrydningen i øvrigt har et vist omfang, hvor der kræves kendskab til arbejdet og byggetilladelse jf. skønsmandens besvarelse af spg. 6-8, fastholdes det, at dækningsundtagelsen om nedbrydning finder anvendelse.

Ansvarsgrundlaget

Ved henvendelsen fra klagers advokat den 2.10.2020 bliver Topdanmark første gang gjort opmærksom på den retslige prøvelse – herunder resultatet og begrundelserne.

Af byrettens dom, hvor klager bliver pålagt at erstatte skadelidte kr. 600.000 plus procesrenter fremgår, at Retten begrundet erstatningsansvaret i den indgåede samejekontrakt §5, hvori er aftalt at "... parternes respektive ejendomsret over ejendommen skal benyttes skadesløst for med-ejeren".

Retten forholder sig i øvrigt ikke til om klager ifalder et selvstændigt erstatningsansvar uden for kontrakt, men konkluderer, at allerede på baggrund af samejekontrakten er klager erstatningsansvarlig.

Det er for Topdanmark ny viden, at der er indgået en samejekonkrakt, der pålægger et objekt ansvar for skader mellem ejerne internt, hvorfor Topdanmark heller ikke har forholdt sig til oplysninger før vores fastholdelse af afvisningen 2.10.2020.

Såfremt Ankenævnet måtte finde at kravet om forsikringsdækning ikke er forældet, gøres det gældende, at forsikringen undtager krav udelukkende støttet på ordlyden i en aftale jf. pkt. 24.A:

24. Hvilket ansvar er ikke dækket?

A Aftale

Ansvar, der udelukkende er støttet på ordlyden i en kontrakt, lejeaftale eller andet aftalegrundlag.

På baggrund af klagers anmeldelse og dommene i øvrigt, finder Topdanmark det ikke sandsynliggjort, at klager var ifaldet et erstatningsansvar, såfremt samejeoverenskomsten ikke var indgået.

Skade på egne ting

Af klagen fremgår, at klager ønsker at opnå dækning for ”udbedringsomkostningerne vedr. ejendommen og samtlige sagsomkostninger, der ikke er dækket af retshjælpsforsikringen”.

I byretten blev klager pålagt at erstatte skadelidte kr. 600.000 plus procesrenter. Klager skulle samtidig betale 123.046,52 kr. i sagsomkostninger.

Den udførende entreprenør ... blev pålagt at friholde klager ethvert beløb som klager skulle erstatte skadelidte. Derudover skulle den udførende entreprenør betale kr. 73.100 til klager i sagsomkostninger.

I ankesagen mellem [entreprenørfirma] og klager, har klager nedlagt betalingspåstand om [entreprenørfirma]'s betaling af kr. 1.286.171,52.

Det er uklart, hvorved differencen mellem det af byrettens pålagte erstatningsbeløb på kr. 600.000 og betalingspåstanden i landsretten på kr. 1.286.171,52 fremkommer, men differencen synes bl.a. at bero på at betalingspåstanden i ankesagen inkluderer klagers andel af udbedringsomkostningerne.

Som Topdanmark har gjort klagers advokat opmærksom på ved e-mail den 21.8.2017, er skader på egne ting/bygninger ikke dækket på forsikringen jf. punkt 24.B.

Hvis Ankenævnet måtte finde at klagers krav ikke er forældet eller dækningsundtaget jf. 24.A eller 25.A, gøres det gældende, at det forsikringsdækkede beløb ikke kan overstige den af byretten pålagte erstatningspligt på kr. 600.000 plus renter.

Yderligere udbedring udgør klagers ideelle andel, og er således undtaget efter pkt. 24.B.

Omkostninger

Det er alene omkostninger godkendt af Topdanmark, der kan afholdes af forsikringen jf. vilkårenes pkt. 27.

27. Forsikringssum

1. Forsikringen dækker med indtil 10 millioner kr. ved personskade og med indtil 3 millioner kr. ved skade på dyr og ting. Summerne bliver ikke indeksreguleret.
2. Forsikringen betaler også omkostninger ved erstatningsspørgsmålets afgørelse, hvis det er efter aftale med Danske Forsikring, selv om forsikringssummerne skulle blive overskredet. Det samme gælder renter af erstatningsbeløb, som er dækket af forsikringen.

Topdanmark har qua afvisningen af forsikringsdækningen ikke accepteret at afholde omkostninger til prøvelsen af erstatningsspørgsmålet.

Det forstås af klagen, at udfaldet af prøvelsen af klagers erstatningsansvar var "forventeligt". Såfremt udfaldet var forventeligt, synes det unødvendigt at erstatningsansvaret har været genstand for prøvelse. På baggrund af samejeaftalen, er Topdanmark dog enig i, at udfaldet var forventeligt.

Hvis Topdanmark havde haft en viden om samejekontrakten, og der i øvrigt havde været forsikringsdækning, ville Topdanmark ikke have godkendt omkostninger til prøvelse af erstatningsansvaret.

Ved Ankenævnets eventuelle stillingtagen til dækning af omkostninger til byretssagen, bør det derfor tillægges vægt, at der været foretaget prøvelse med et forventeligt udfald, og at Topdanmark ikke har haft disse oplysninger før henvendelsen fra klagers advokat den 25.9.2020. Topdanmark har således ikke haft muligheden for at gøre denne indsigelse tidligere.

Ved Ankenævnets eventuelle stillingtagen til dækning af omkostningerne til ankesagen mellem klager og entreprenøren, bør der lægges vægt på at prøvelsen bl.a. inkludere en stor andel af et udækket krav i form af udbedring af egen skade.

Øvrige oplysninger

Indboforsikringen dækker i øvrigt de genstande, der er nævnt i vilkårenes dækningsskema pkt. 16 A-K.

Hverken skaderne på tredjemands eller klagers ideelle ejerandel af den beskadigede ejendom er positivt nævnt i vilkårenes pkt. 16. Dermed er skaderne ikke omfattet af dækningen i dækningsskemaet pkt. 16. A-K, ligesom skaderne i øvrigt ikke kan henføres til dækkede skadeårsager nævnt i punkt 16.1-10. Den almindelige indboforsikring finder derfor ikke anvendelse.

Forsikringen er tegnet før Danske Forsikring ændrede navn til Topdanmark, hvorfor forsikringsbetingelserne henviser til Danske Forsikring."

Klagerens advokat har i mail af 18/2 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Ad forældelse:

Jeg har noteret mig, at Topdanmark er enig i, at Topdanmark i 2017 afviste erstatningsansvar med henvisning til, at klageren ikke var ansvarlig for den skete skade. Det præciseres, at denne afvisning var begrundet i, at klageren havde hyret en entreprenør til at udføre arbejdet, jf. indklagedes

bilag 6. Dette var da også årsagen til, at klageren var nødsaget til at additere entreprenøren under den anlagte retssag.

Ved dom af 9. juli 2018 fra [byretten) blev dette synspunkt bekræftet, idet det endelige ansvar for skaderne blev placeret hos entreprenøren.

Ved den efterfølgende dom af 2. november 2020 fra ... Landsret blev entreprenøren imidlertid fri-fundet – og dermed et det endeligt fastslået, at klageren havde det endelige ansvar for de konstaterede skader.

Klageren gør i den forbindelse gældende, at Topdanmark - som betalt samarbejdspartner for klageren - har påtaget sig et professionelt rådgiveransvar overfor klageren, som netop medfører, at forældelse af kravet mod Topdanmark blev suspenderet indtil landsrettens dom af 2. november 2020, jf. forældelseslovens § 3 stk. 2.

Der kan i det hele henvises til redegørelsen i Bo von Eybens "Forældelse efter forældelsesloven af 2007", side 464-467. Det fremgår heraf, at undtagelsen fra den 3-årige hovedregel gælder for enhver form for professionel rådgivning om juridiske spørgsmål, herunder rådgivning fra offentlige myndigheder.

Er forsikringsselskabs rådgivning af sin egen kunde må derfor også falde indenfor denne kategori, således at forældelse af kravet mod forsikringsselskabet suspenderes, indtil der foreligger en retlig afgørelse, som har betydning for forsikringens dækning overfor kunden.

Ad nedbrydning:

For så vidt angår indklagedes bemærkninger om manglende forsikringsdækning for "nedbrydning" gøres det gældende, at det er dokumenteret ved syn og skøn, at en stor del af årsagen til skaderne på ejendommen skyldes, at der af entreprenøren blev oplagt en forkert dimensioneret limtræsbjælke som erstatning for den bærende væg.

Oplægning af en forkert dimensioneret limtræsbjælke er ikke "nedbrydning" – men derimod et sædvanligt entreprenørarbejde, som ikke er udført håndværksmæssigt korrekt.

Jeg uploader særskilt et billede som viser, at der i forbindelse med fjernelse af væggen og den efterfølgende oplægning af limtræsbjælken var foretaget understøtning med "soldater", således som det også fremgår af klagerens redegørelse, som er fremlagt som indklagedes bilag 3.

Det bemærkes for god ordens skyld, at skønsmandens henvisning til "ekstern ingeniør", som var hyret af entreprenøren, og som havde vurderet, at limtræsbjælken havde tilstrækkelig styrke, og at skader primært var opstået i forbindelse med nedrivningen af den tidligere væg, IKKE er en del af skønsmandens egen vurdering men blot en del af beskrivelsen af sagens faktuelle forhold.

Ad forsikringsdækningen størrelse:

Det anerkendes, at fastsættelsen af den endelige forsikringsdækning beror på et skøn. Det er imidlertid en kendsgerning, at udbedring af skaderne beløber sig til kr. 1.286.171,52, svarende til klagerens påstand for landsretten, idet beløbet var baseret på det billigste af en række indhente- de tilbud efter gennemført licitation.

Såfremt Ankenævnet måtte nå frem til, at Topdanmark skal yde forsikringsdækning – helt eller delvist – er klager indstillet på at indgå i en nærmere forhandling af beløbets størrelse."

Selskabet har i brev/mail af 9/3 2021 til nævnet bl.a. anført:

"I det hele fastholdes Topdanmarks tidligere besvarelse.

Bemærkningerne fra klagers advokat giver dog anledning til at understrege følgende.

Vedrørende forældelse

Topdanmark har kommenteret på klagers advokats erstatningsretlige synspunkter, men har afvist forsikringsdækningen. Forskellen bør stå klager advokat klart som professionel part. Der henvises til tidligere fremlagte korrespondance (særligt bilag 8), hvoraf det klart fremgår, at forsikringsdækningen er afvist med henvisning til at skaderne er sket ved nedbrydning.

Topdanmark har som forsikringsselskab ikke haft en rådgivende funktion, men har alene forholdt sig til anmeldelsen og synspunkterne i korrespondancen med klagers advokat. Topdanmark har, ud over præmien, naturligvis heller ikke modtaget betaling som (rådgivende) "samarbejdspartner".

Det fastholdes, at det må stå klagers advokat klart, hvilken betydning afvisningen af forsikringsdækningen ville få. Hvis klagers advokat har været i tvivl, er det klagers advokats opgave at sikre sig afklaring og varetage sin klients retlige interesser i forhold til Topdanmark. Det bestrides kraftigt, at vildfarelse medfører suspension efter forældelsesloven § 3, stk. 2. Således fastholdes det, at den treårige forældelsesfrist ikke er suspenderet.

Såfremt klagers advokats synspunkt om suspension tages til følge, gøres det i øvrigt gældende, at denne suspension alene måtte være relevant for en forældelsesfrist regnet fra et tidligere tidspunkt end den seneste afvisning af forsikringsdækningen den 29.8.2017. Der kan således ikke være sket suspension af forældelsen efter den 29.8.2017.

Vedrørende nedbrydning

Det fremgår af skønsmandens besvarelse af spg. 5, at limtræsbjælkens manglende stivhed har medført "yderligere" skader. Dermed har vi lagt til grund for vores vurdering, at den primære skade er opstået ved nedbrydningen. Dette bliver alene relevant, hvis Ankenævnet måtte finde at kravet ikke er forældet."

Til dette har klagerens advokat fremsendt mail af 12/3 2021, hvori det bl.a. er anført:

"Det tidligere anførte fastholdes, herunder at indklagedes primære grund til afvisning af dækning for skaden var, at min klient ikke var skyld i skaden. Det fremgår med al tydelighed af indklagedes svar efter anmeldelsen - og også af indklagedes bilag 8.

Dermed finder forældelseslovens § 3 stk. 2 anvendelse, idet min klient var nødt til at afvente resultatet af retssagen, før sagen (igen) kunne behandles af indklagede."

Hertil har selskabet i brev af 26/3 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Vi noterer os, at klagers advokat er enig i, at der forelå en afvisning af forsikringsdækningen.

For forsikringsdækkede skader omfatter dækningen friholdelsesomkostninger i sager, hvor sikrede ikke er erstatningsansvarlig jf. vilkårenes punkt 27.2 og 27.3. Dette forklares klagers advokat jf. bilag 8.

Som afsluttende bemærkning skal understreges, at såfremt Topdanmarks udmelding måtte være forstået som andet end en afvisning af forsikringsdækningen, ville en naturlig konsekvens af ovenstående være en drøftelse af dækning af proces, procesøkonomi mv. Dette har ikke været tilfældet – hverken under byretssagen eller ankesagen.

Der har ligeledes ikke været tilkendegivet fra Topdanmark, at man afventede yderligere oplysninger for en revurdering af dækningsafvisningen."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget anmeldelse, korrespondance mellem klagerens advokat og selskabet i 2017 og 2020, klagerens oversigt over hændelsesforløb, byretsdom fra 2018 og landsretsdom fra 2020 i retssag mellem klagerens overbo og klageren og klageren og den udførende entreprenør. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Af brev af 10/8 2017 fra selskabet til klagerens advokat fremgår det bl.a.:

"Det fremgår at du har haft håndværkere, herunder ingeniører til at forestå renoveringen af din lejlighed, hvorved der er sket skade hos overboen, som følge af dette.

Desværre skal jeg fortælle dig, at vi ikke kan betale erstatning for skaden.

...

Din ansvarsforsikring dækker nemlig ikke ansvar for skader som dine håndværkere har påført andre personer eller ting.

Du er i denne sammenhæng ikke ansvarlig for dine håndværkeres ansvarspådragende adfærd, hvorfor din ansvarsforsikring, desværre ikke kan dække skaden."

Af mail af 15/8 2017 fra klagerens advokat til selskabet fremgår det bl.a.:

"Jeg har som advokat for [klageren] modtaget dit brev af 10. ds.

...

Jeg er som udgangspunkt enig i, at ansvarsforsikringen ikke finder anvendelse, såfremt der kan rejses et krav overfor en entreprenørs og/eller en ingeniørs ansvarsforsikring. Dette er imidlertid ikke tilfældet her.

Min klient har i god tro indgået aftale med selskabet [entreprenørfirma] om renovering af sit køkken – og i den forbindelse har selskabets håndværkere fjernet bærende vægge i ejendommen, således at der forekommer store skader - i såvel min klients lejlighed som i lejligheden ovenfor og på ejendommens ydervægge mv.

Overboens advokat og jeg har begge forsøgt at få entreprenøren til at vedkende sig ansvaret og herunder anmelde det til sin ansvarsforsikring, men uden held. Entreprenøren henviser – noget kuriøst – til, at min klient selv burde have fået foretaget ingeniørberegninger og ansøgt om byggetilladelse, og at den udførende håndværker i øvrigt ikke er ansat af entreprenøren men hyret ind på regning (fra Østeuropa).

Min klient er helt uforstående overfor disse synspunkter, idet han blot på helt sædvanlig vis har indgået aftale med en professionel entreprenør [entreprenørfirma] om renovering af sit køkken. Dette har ført til, at der indtil videre er gennemført isoleret bevisoptagelse (syn og skøn) som konkluderer, at der er væsentlige skader ved ejendommen, som kræver øjeblikkelig udbedring.

Min klient har efter min opfattelse et sædvanligt husejeransvar overfor overboen, herunder såvel skaderne i overboens lejlighed som skaderne på den fælles ejendom. Når ansvaret ikke umiddelbart accepteres af entreprenøren (som tilsyneladende heller ikke har fået foretaget de nødvendige ingeniørberegninger) er det min klare opfattelse, at ansvarsdækningen på min klients forsikring hos Topdanmark må træde i kraft, hvorefter Topdanmark indtræder i det helt selvfølgelige krav mod den udførende entreprenør.

Jeg kan for god ordens skyld oplyse, at ejendommens husforsikring har afvist at dække skaden, idet der er tale om en fælles forsikring, som ikke dækker skader i "det indbyrdes forhold".

Af mail af 22/8 2017 fra selskabet til klagerens advokat fremgår det bl.a.:

"Vores vilkår henviser til at man skal være juridisk ansvarlig for en skade. Da retspraksis, i denne type sager, ikke pålægger forsikringstageren et objektivt ansvar, så må det modsætningsvis lægges til grund, at forsikringstageren skal have handlet ansvarspådragende, før man kan stille denne til ansvar. Dette i medfør af de almindelige erstatningsretlige betingelser, som vores vilkår henviser til. Se vedhæftet udsnit fra vores vilkår, som kan findes på vores hjemmeside.

...

I forhold til din henvisning til hus-og grundejeransvaret. Så ligger der en konkret hus-og grundejeransvarsforsikring under hus-/bygningforsikringen (også hos ... forsikring), som netop har til formål at behandle skader, man som hus- og grundejer kan blive stillede til ansvar for. Det er på baggrund af ovenstående, at vi ikke kan erstatte den pågældende skade."

Af mail af 29/8 2017 fra selskabet til klagerens advokat fremgår det bl.a.:

"Ift. dit spørgsmål om friholdelse, så fungerer en ansvarsforsikring på to måder, enten betaler den erstatning, hvis kunden er juridisk ansvarlig for skaden, eller så friholder den kunden, hvis denne ikke kan stilles til ansvar for skaden. Overordnet set kan man sige, at kunden skal være skyld i skaden, samt at vi skal være i dækning for at kunne anerkende / frihold for et krav.

Jeg har genlæst det tilsendte materiale fra [klageren]. I dette konkrete tilfælde er [klageren]'s ikke skyld i skaden, ej heller er han i dækning, da forsikring undtager dækning for skader forårsaget af nedbrydning, hvilket fremgår af skønserklæringen er årsagen til skaden (manglende understøtning ifb. med fjernelse af væggen).

I dette konkrete tilfælde, hvor der rejses et krav mod [klageren], så vil det være retshjælpsforsikringen som skal i spil for at hjælpe [klageren]. (hvilket den jo netop også er i dette tilfælde).

Det er derfor op til retshjælpsforsikringen og dermed dig, at varetage [klageren]'s interesse i denne sag."

Af mail af 16/10 2020 fra selskabet til klagerens advokat fremgår det bl.a.:

"I forlængelse af min afvisning af 02/10/2020, må jeg pointere, at det primære i denne sag er, om der er forsikringsdækning (om forsikringen kan bistå kunden med at dække / behandle en skade) eller om der ikke er forsikringsdækning.

Igennem hele vores dialog tilbage i år 2017, har vi både i første e-mail til [klageren], og i sidste e-mail til dig af 29/08/2017, gjort det klart, at vi ikke er i dækning for skaden, og vi derfor ikke kunne være behjælpelige med denne sag.

Dette burde også stå jer klart, da du selv, i det nylige fremsende e-mail af 05/10/2020 har redegjort for mine dækningsafvisninger, samt vedhæftet min seneste e-mail fra af 29/08/2017, hvor du selv har navngivet den "Forsat afvisning fra indboforsikringen". Det burde derfor være klart, at vi har afvist dækningen tilbage i år 2017.

I de mellemliggende e-mails tilbage i år 2017 har vi ligeledes haft en dialog omkring, hvordan vi så på kundens ansvar overfor skader forårsaget af en professionel håndværker, da du mente, at vi på kundens ansvarsforsikring, skulle dække de professionelle håndværkers ansvar, for skaderne de havde forårsaget, og herefter køre en regresssag mod dem. Dette afviste vi, da denne forsikring ikke dækker ansvarspådragende handlinger, begået af professionelle håndværkere. Dette er tilfældet, hvad enten disse har udført deres arbejdet lovligt, eller som "sort arbejde".

Vi henviste i denne sammenhæng, derudover til, at denne forsikring undtager skader forvoldt under nedrivning. At skaden er sket som følge af håndværkernes nedrivning, kan ikke bestrides, da det fremgår direkte af skønsmændens vurdering i spørgsmål 5, som hhv. værende den primære årsag til skaderne:

Du vendte tilbage i din e-mail af 05/10/2020, hvori du oplyser, at du ikke mener at årsagen til skaden er nedrivningen, men derimod at limtræsbjælken var underdimensioneret, hvorved den sætter sig.

Efter at have læst skønsmændens ovenstående svar, så kan jeg desværre ikke tiltræde din argumentation, som direkte går mod skønsmændens vurdering tilbage fra år 2017. Han vurderede dengang, at den primære årsag til sætningerne, herunder sætningen af etagedækket, som værende forårsaget af nedrivningen af den bærende væg. Den efterfølgende sætning af limtræsbjælken er sekundær.

Vi meddelte således tilbage i år 2017, efter vi havde fået oplyst sagen gennem vores e-mail frem og tilbage, omkring hændelsen m.m., at vi ikke kunne dække skaden, da forsikringsdækningen undtager skader som følge af nedrivning.

Det udførte arbejde, må i øvrigt anses som være af yderst professionelt karakter, kontra af privat forsikringsmæssig karakter.

Du vendte herefter først tilbage til os, over 3 år senere den 25/09/2020. Her meddelte du, at det var kommet dom i både Byretten og en tilkendegivelse fra Landsretten. Disse domme og retssager generelt, har vi ikke modtaget henvendelser omkring, før din henvendelse af ovenstående dato d.å.

Du forklarede ved din henvendelse, at du mente, at vi skulle anerkende vores kundes ansvar overfor overboen, da Byretten var kommet frem til, at han skulle betale. Byrettens dom, var udelukkende støttet op på en samejekontrakt, som regulerede det interne ansvarsforholdet mellem de 2 fællesejere af huset, hhv. St. og 1.sal.

Vi meddeler dig herefter, at vi forsat ikke er i dækning, både grundet dækningsundtagelsen omkring skader, som følge af nedrivning, samt ud fra de nye oplysninger, som netop var blevet os bekendt,

Ift. at Byretten havde kendt vores kunde ansvarlig, udelukkende ud fra en samejekontakt, som regulere forholdet mellem den skadelidte og vores kunde [klageren].

Hertil meddelte vi, at denne forsikring, foruden nedrivning, ligeledes undtager dækning af ansvar, der er støttet på ordlyden i en kontrakt eller andet aftalegrundlag.

Hvordan man vender og drejer denne sag, så er vi ikke i dækning. Derudover mener vi ligeledes, at denne sag er forældet, da vi har afvist forsikringsdækningen tilbage i år 2017, hvorfor en afklaring af kundens erstatningsansvar i perioden fra år 2017 til nu, er underordnet for forsikringsdækningen, som er afvist fra starten af.

Som jeg også har skrevet i min e-mail af 29/08/2017 ... *'så fungere en ansvarsforsikring på to måder, enten betaler den erstatning, hvis kunden er juridisk ansvarlig for skaden, eller så friholder den kunden, hvis denne ikke kan stilles til ansvar for skaden. Overordnet set kan man sige, at kunden skal være skyld i skaden, samt at vi skal være i dækning for at kunne anerkende / frihold for et krav.'*

Som det direkte fremgår af ovenstående, så skal vi være i dækning, før en ansvarsforsikring kan gå ind og varetage kundens interesser i en sag, herunder en eventuel retssag.

Da vi ikke var i dækning under ansvarsforsikringen, så henviste vi til retshjælpsforsikringen, for deres stillingtagen, til en eventuel mulig dækning derfra.

Som du også er bekendt med, så er retshjælpsforsikringen en selvstændig forsikring, som er adskilt fra ansvarsforsikringen. Deres eventuelle dækningstilsagn ifb. med en retssag, har således intet med ansvarsforsikringens afvisning af dækning at gøre, hvorfor ansvarssagen er forældet efter reglerne i bl.a. Forsikringsaftaleloven. Herudover er det konkrete forhold dækningsundtaget, ved 2 selvstændige dækningsundtagelser i forsikringsvilkårene.

Som følge af ovenstående, må jeg desværre endnu en gang meddele, at vi ikke kan være behjælpelige med denne sag."

Af byrettens dom af 9/7 2018 fremgår det bl.a.:

"Rettens begrundelse og resultat

Det er ubestridt, at der som følge af renoveringen af [klageren]'s lejlighed er sket de skader, som er konstateret i skønserklæringen.

Spørgsmålet er herefter alene, hvem der er erstatningsansvarlig herfor, og hvilket beløb erstatningskravet skal fastsættes til.

Af § 5 i den samejekontrakt, der regulerer [overboens] og [klagerens] sameje af ejendommen, fremgår, at parternes respektive ejendomsret over ejendommen skal benyttes skadesløst for medejeren.

Allerede af denne grund er [klageren] erstatningsansvarlig i forhold til [overboen] for de skader på ejendommen, som renoveringen af hans lejlighed har medført.

...

Retten finder det på denne baggrund godtgjort, at [entreprenørfirma] har påtaget sig at udføre renoveringen af [klageren]'s lejlighed som professionel entreprenør, og at det således også var [entreprenørfirma], der i denne egenskab udførte det pågældende arbejde på en måde, der - ubestridt - ikke var håndværksmæssig forsvarlig og korrekt og med de skete skader til følge.

Retten tager derfor [klageren]'s friholdelsespåstand til følge [i forhold til entreprenørfirma]."

Af landsrettens dom af 2/11 2020 fremgår det bl.a.:

Landsrettens begrundelse og resultat

Sagens helt grundlæggende hovedspørgsmål er, om [entreprenørfirma] har påtaget sig at handle som professionel entreprenør ved renoveringen af [klageren]'s lejlighed, således at kan gøres ansvarlig for de skader, der utvivlsomt opstod i forbindelse med renoveringen, og som [klageren] som bygherre efterfølgende har erkendt ansvaret for over for overboerne.

...

Uanset at [entreprenørfirma] i et vist omfang ydede bistand til [klageren] i forbindelse med renoveringen, finder landsretten efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder, at [klageren] ikke har løftet bevisbyrden for, at [entreprenørfirma] havde påtaget sig opgaven med at renovere lejligheden som planlæggende, rådgivende eller udøvende entreprenør.

Det, der er anført af [klageren], herunder om den faktura, som udstedte til ham og indhentelsen af en statisk beregning, kan ikke føre til et andet resultat. Allerede som følge heraf tages påstand om frifindelse til følge.

Af forsikringsbetingelserne DF20150 - 4. januar 2014 fremgår bl.a.:

"Ansvarsforsikringen

22. Hvornår er man ansvarlig?

1. Efter gældende ret er man juridisk ansvarlig, når man ved fejl eller forsømmelse er skyld i den skete skade. Med andre ord er man ansvarlig, når man kan "gøre for det".

Er man uden skyld i skaden, kan der være tale om et hændeligt uheld, eller at andre har skylden. I disse situationer er man ikke erstatningsansvarlig, og derfor må skadelidte selv bære tabet.

2. Sker der en skade, skal du altid overlade det til Danske Forsikring at tage stilling til, om du eller andre af de forsikrede er erstatningsansvarlig for den skete skade. Anerkender du eller andre af de forsikrede selv erstatningspligten eller kravet, risikerer I selv at måtte betale erstatningen og eventuelle omkostninger, da tilsagn af den art ikke er bindende for Danske Forsikring.

...

24. Hvilket ansvar er ikke dækket?

A Aftale

Ansvar, der udelukkende er støttet på ordlyden i en kontrakt, lejeaftale eller andet aftalegrundlag.

B Egne ting

Ansvar for skade, der sker på ting eller dyr, som de forsikrede ejer.

...

25. Særlige regler

A Anlægs- og byggearbejde

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade, der sker under anlægs- og byggearbejde ved:

- Udgravning
- Grundforstærkning
- Pilotering
- Nedbrydning
- Grundvandssænkning
- Brug af sprængstoffer
- Personskader er dog dækket"

Nævnet udtaler:

Klageren påbegyndte i februar 2016 en ombygning af sin ideelle andel af en ejendom. Arbejdet blev udført af håndværkere fra et entreprenørfirma. Håndværkerne fjernede blandt andet en bærende væg, hvorefter de oplagde en limtræsbjælke til afstivning mod overetagen.

Der opstod herved sætningsskader på overboens andel af ejendommen. Klageren anmeldte skaderne til selskabet i sommeren 2017, som flere gange – senest den 29/8 2017 – afviste kravet med henvisning til, at ansvarsforsikringen ikke dækkede ansvar for skader, som klagerens håndværkere havde påført andre personer eller ting. Selskabet henviste samtidig til, at skader-

ne burde anmeldes overfor entreprenørens ansvarsforsikring eller klageren måtte stævne entreprenøren. Overboen stævtede herefter klageren, der adciterede entreprenøren. Ved dom af 9/7 2018 fandt byretten, at klageren var ansvarlig for skaderne på ejendommen og overboens anpart på baggrund af en samejekontrakt, hvoraf det blandt andet fremgik, at "parternes respektive ejendomsret over ejendommen skal benyttes skadesløst for medejeren". Entreprenøren blev samtidig dømt som ansvarlig og til at friholde klageren. Entreprenøren ankede dommen til landsretten. Ved landsrettens dom af 2/11 2020 blev entreprenøren frikendt for ansvar, idet retten ikke fandt, at klageren havde "løftet bevisbyrden for, at [entreprenørfirma] havde påtaget sig opgaven med at renovere lejligheden som planlæggende, rådgivende eller udøvende entreprenør". Klagerens advokat rettede den 25/9 2020 fornyet henvendelse til selskabet, som fastholdt sin tidligere afvisning.

Klageren har vedrørende selskabets forældelsesindsigelse anført, at ansvarsforsikringen må dække det ansvar, som selskabet afviste i 2017, men som klageren er blevet pålagt ved byretsdommen i 2018, og som entreprenøren blev frifundet for ved landsretsdommen fra 2020. Klageren har desuden anført, "... at [selskabet] – som betalt samarbejdspartner for klageren – har påtaget sig et professionelt rådgiveransvar overfor klageren, som netop medfører, at forældelse af kravet mod [selskabet] blev suspenderet indtil landsrettens dom af 2. november 2020, jf. forældelseslovens § 3 stk. 2."

Vedrørende forsikringsbetingelsernes undtagelse for nedbrydning har klageren bl.a. anført, "Ad nedbrydning: For så vidt angår indklagedes bemærkninger om manglende forsikringsdækning for 'nedbrydning' gøres det gældende, at det er dokumenteret ved syn og skøn, at en stor del af årsagen til skaderne på ejendommen skyldes, at der af entreprenøren blev oplagt en forkert dimensioneret limtræsbjælke som erstatning for den bærende væg. Oplægning af en forkert dimensioneret limtræsbjælke er ikke 'nedbrydning' – men derimod et sædvanligt entreprenørarbejde, som ikke er udført håndværksmæssigt korrekt. Jeg uploader særskilt et billede som viser, at der i forbindelse med fjernelse af væggen og den efterfølgende oplægning af limtræsbjælken var foretaget understøtning med 'soldater', således som det også fremgår af klage-

rens redegørelse... Det bemærkes for god ordens skyld, at skønsmandens henvisning til 'ekstern ingeniør', som var hyret af entreprenøren, og som havde vurderet, at limtræsbjælken havde tilstrækkelig styrke, og at skader primært var opstået i forbindelse med nedrivningen af den tidligere væg, IKKE er en del af skønsmandens egen vurdering men blot en del af beskrivelsen af sagens faktuelle forhold".

Selskabet har i første række anført, at klagerens krav er forældet. Efter selskabets opfattelse måtte det senest den 29/8 2017 stå klager og dennes advokat klart, at forsikringsdækningen var afvist. Sagen er indbragt for nævnet den 9/12 2020. Selskabet har anført, at det ikke har været involveret i den mellemliggende periode, og derfor heller ikke har haft kendskab til/forholdt sig til den retslige prøvelse, der er foregået ved to instanser – herunder ved byretten, hvor klageren blev pålagt et erstatningsansvar på baggrund af samejeaftalen. Der er således ingen omstændigheder, der efter selskabets opfattelse suspenderer eller forlænger tidspunktet for forældelsens indtræden.

Selskabet har i anden række anført, at skaden er sket under nedbrydningsarbejde, som er undtaget fra dækning. Selskabet har herved bl.a. anført, "Som redegjort for i korrespondancen med klagers advokat senest ved vores e-mail af 16.10.2020, er det vores opfattelse, at skaderne er en følge af nedbrydningen. ... I skønstemaets redegørelse fremgår, at ekstern ingeniør har efterprøvet styrken i den etablerede bærende bjælke og har fundet den egnet. Således slutes der modsætningsvist, at sætninger på 1.sal, er opstået i forbindelse med nedrivningen af den tidligere væg og forkert/uhensigtsmæssig understøtning af overliggende murværk".

Selskabet har herudover anført, at det på baggrund af de nye oplysninger om, at klageren af byretten i 2018 blev fundet ansvarlig for skaderne alene på baggrund af samejekontrakten, som pålægger klageren et objektivt ansvar, må lægges til grund, at dette ansvar er undtaget fra forsikringsdækning i betingelsernes punkt 24A, "**24. Hvilket ansvar er ikke dækket?** A Aftale. Ansvar, der udelukkende er støttet på ordlyden i en kontrakt, lejeaftale eller andet aftalegrundlag."

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at fjernelsen af den bærende væg på det foreliggende grundlag ikke kan karakteriseres som "nedbrydning" i forsikringsbetingelsernes forstand.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at fjernelsen af væggen må betegnes som nedrivning, men at begrebet "nedbrydning" vedrører arbejder, der er langt mere omfattende, end det er tilfældet i denne sag.

Nævnet finder derfor, at selskabet ikke har været berettiget til at afvise dækning under henvisning til, at forsikringen ikke dækker ansvar for skade, der er sker under anlægs- og byggearbejde ved nedbrydning.

Nævnet finder imidlertid, at selskabet har været berettiget til at afvise dækning under henvisning til forsikringsbetingelsernes punkt 24, hvor det fastslås, at "ansvar, der udelukkende er støttet på ordlyden i en kontrakt, lejeaftale eller andet aftalegrundlag" ikke er omfattet af forsikringen.

Nævnet har lagt vægt på, at det af præmisserne i byretsdommen fra 2018 blandt andet udtales, "Spørgsmålet er herefter alene, hvem der er erstatningsansvarlig herfor, og hvilket beløb erstatningskravet skal fastsættes til. Af § 5 i den samejekontrakt, der regulerer [overboens] og [klagerens] sameje af ejendommen, fremgår, at parternes respektive ejendomsret over ejendommen skal benyttes skadesløst for medejeren. Allerede af denne grund er [klageren] erstatningsansvarlig i forhold til [overboen] for de skader på ejendommen, som renoveringen af hans lejlighed har medført".

Nævnet finder på den baggrund at måtte lægge til grund, at grundlaget for, at klageren er gjort ansvarlig, er samejekontrakten. Nævnet finder, at klageren ikke har godtgjort, at han ville være pålagt erstatningsansvar på ikke-kontraktretligt grundlag.

Ankenævnet *for* Forsikring

18.

96199

Nævnet har herefter ikke fundet anledning til at vurdere, om klagerens krav mod selskabet er helt eller delvist forældet.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen